

Základní škola
Slovanka
NAŠE ŠKOLA

Základní škola Slovanka,
Česká Lípa, Antonína Sovy 3056,
příspěvková organizace

Minimální preventivní program

Školní rok 2023/2024

ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

Základní údaje:

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Slovanka, příspěvková organizace, Česká Lípa
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Václav Špetlík
Telefon na ředitele	730 57 30 56 / 923
E-mail na ředitele	zsslovanka@seznam.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Iva Scharfová – 1.stupeň Mgr. Marie Gajdošíková- 2.stupeň
Telefon	730 57 30 56
E-mail	zsslovanka@seznam.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Iva Scharfová – 1.stupeň Mgr. Marie Gajdošíková- 2.stupeň
Telefon	730 57 30 56
E-mail	zsslovanka@seznam.cz

Jméno a příjmení speciálního pedagoga	Mgr. Jaroslava Letáková
Telefon	730573056/912
E-mail	letakova.zs@seznam.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I stupeň + přípravná třída	13	268
ZŠ - II.stupeň	12	268
celkem	25	536

Použité zkratky:

ŠPP - školní preventivní program

RJ – Rizikové jevy

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

➤ Sociální a jiné okolí školy

Škola se nachází na okraji města na menším sídlišti a mezi rodinnými domky. Přístup do školy a v celé škole je bezbariérový. Školu navštěvují žáci 1. i 2. stupně, převážně ze spádových oblastí. Škola dle potřeby spolupracuje s PPP v České Lípě, Úřadem práce v České Lípě či Policií ČR. Celkově lze klima školy označit za přátelské

Silné stránky školy jsou jednak umístění v klidové části města a výborná vybavenost, jak vnitřních tak venkovních prostor. Nový sportovní areál na pozemku školy. Nové jsou zrekonstruované moderní jazykové a odborné učebny. Předností je bezbariérový přístup a světlé a prostorné prostory. Ve škole pracuje kvalifikovaný a dobře sešraný pedagogický sbor, spolupráce pedagogů v rámci školy funguje výborně. Ve škole pracuje speciální pedagog, který komunikuje s místní Pedagogicko- psychologickou poradnou a urychluje tím postup při potřebném šetření žáků, je zde i dobře fungující Školní pedagogické pracoviště.

Slabé stránky školy jsou běžné odchody pedagogů během šk. roku (odchod na jinou školu či MD) , počty cizinců v některých třídách, větší počet inkludovaných žáků v některých třídách, chybí školní psycholog, rezervy při práci se třídním kolektivem na 2.stupni.

➤ Informace od pedagogů

V rámci pravidelných pedagogických a provozních porad mají pedagogové možnost konzultovat vzniklé problémy ve třídě s ostatními kolegy, individuálně s metodikem prevence či výchovnou poradkyní. Více problémů se objevuje v početnějších třídách, učitelé by uvítali třídy méně početné. V diskuzích se pak odkryjí problémy ve třídách a navrhnou se účinná řešení, poté začleňují primární prevenci do svých hodin.

➤ Informace od rodičů

Zákonní zástupci jsou o problémech rizikových jevů informováni na třídních schůzkách. Pozitivně pak vnímají pravidelné Tripartity – individuální schůzky ve složení žák – učitel - rodič. Získané informace v případě problému pak dále řeší výchovný poradce či preventista školy. Rodiče mohou kdykoli oslovit třídní učitelku a požádat o pomoc. Na podkladě zápisů z třídních schůzek se nejčastěji objevuje záškoláctví a návykové látky (kouření), zejména pak na 2. stupni.

Na konci školního roku je rodičům předkládán evaluační dotazník, kde se mohou vyjádřit a zhodnotit školu, podmínky, přístup učitelů či primární prevenci. To je pak využito k plánu minimální prevence na další školní rok.

➤ **Informace od žáků**

Informace od žáků jsou získávány evaluačním dotazníkem na konci každého roku. Jelikož ho vyplní jen malé množství žáků, nejeví se toto jako objektivní. Se žáky více hovoří třídní učitel v pravidelných třídnických hodinách 1x týdně. V těchto hodinách je zařazena i Etická výchova, kterou plní žáci od 2. – 9.tříd. Etická výchova v 1. třídách prolíná celý den v gesci třídní učitelky. Individuální přístup třídních učitelů a možnost konzultace žáků u speciální pedagožky se osvědčila. V některých případech se žák raději svěří učiteli než rodiči (evaluační dotazník). Nově jsou zavedeny na obou stupních Schránky důvěry, které pravidelně vybírá MP 1. stupně.

➤ **Vyhodnocení preventivní strategie**

Všechny preventivní aktivity vycházejí ze snahy dospět k jasnému cíli prevence rizikových jevů. Je třeba splnit základní předpoklady:

- Získat důvěru žáka – otevřeně s žáky hovořit o těchto jevech, učit je zvládat problémy
- Mluvit se žáky – v dané či vhodné chvíli nebo je na tuto chvíli připravit

Vyhodnocení celého programu bude provedeno na konci školního roku, během programu si školní preventista vede záznamy, s jejichž výsledky bude pravidelně seznamovat vedení školy, ostatní pedagogické pracovníky a rodiče žáků.

Proces změn bude vyhodnocován průběžně a trvale pomocí prostředků poskytujících zpětnou vazbu. Dotazníky a škály pomohou objevit slepé uličky, selhání nebo nereálné nároky programu, což lze poté napravit vypracováním upravené verze pro další období

Cíle PPŠ

Preventivní program klade důraz na udržení stávající kvality školy, komunikaci, kooperaci a zdravý životní styl. Program je určen pro žáky a pedagogické pracovníky školy a ve svém důsledku má vést k udržení pozitivního klimatu školy s minimem kázeňských problémů žáků ve škole i mimo školu. Základním předpokladem k jeho účinnosti je aktivní zapojení všech žáků třídy a rodičů žáků, kteří jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni.

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti žáků vůči rizikovému chování.

Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy a nepřímo prostřednictvím rodičovské veřejnosti i celkového způsobu

života žáků. Hlavním cílem je vést žáky k tomu, aby návykovou látku v budoucnosti nevyhledávaly, aby ji nikdy neužily.

Na základě získaných výsledků z předchozích let, bude prevence zaměřena převážně na duševní pohodu žáků a učitelů.

Preventivní program je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu.

Cíle prevence:

➤ Dlouhodobé

- Kladně působit na postoje a chování žáků
- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- Vzdělávání pedagogických pracovníků
- Vytváření s distribuce metodických materiálů
- Zapojování rodiny do života školy
- spolupráci celé školy, všech žáků, učitelů a provozních zaměstnanců, externí zaměstnanec nevyjímaje
- otevřenou komunikaci mezi školou a rodiči
- ještě větší spolupráci v rámci pedagogického týmu a všech zaměstnanců školy

➤ Krátkodobé

- Zmapování potřeb v oblasti prevence (pomocí třídních učitelů mapovat výskyt rizikových jevů ve třídě)
- Uplatnit specializované preventivní programy zaměřené na rizikové skupiny a jednotlivce
- Realizovat různá šetření, sběr dat, rozhovory, dotazníky ke zjišťování sociální zralosti a odpovědnosti, schopnosti tolerance ve třídách a u jednotlivců s větší pravděpodobností vzniku rizikového jevu
- Zaměřit se na začlenění žáků – cizinců do třídního kolektivu
- upevnit třídní kolektivy a posílit empatii mezi žáky (snížit výskyt šikany i agresivity mezi spolužáky) zejména adaptačními dny pro žáky 1. tříd s účastí speciálního pedagoga, integračním pobytem žáků 6. tříd, lyžařským a vodáckým výcvikem pro žáky druhého stupně, spaním ve škole i mnoha dalšími akcemi
- nadále pokračovat ve výuce Etické výchovy napříč všemi ročníky a pravidelně tuto činnost vykazovat

Preventivní program školy

PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

Budeme:

- zajišťovat stálou informovanost
- podporovat prohlubování vzdělávání pedagogů, nabízet programy, školení
- podporovat všechny mimoškolní akce se třídou (výlety, kulturních akce, sociální výcviky, ozdravné a sportovní pobyty, poznávací zájezdy...)
- Veškeré informace i důležité dokumenty, materiály najdou učitelé na interním disku ve složce ŠKOLA – SPOLEČNĚ, PPŠ je dostupný na webových stránkách školy

Třídní učitel:

- Snaží se získat důvěru své třídy
- Vede pravidelné třídnické hodiny
- Motivuje a spoluvytváří vnitřní pravidla třídy - dohlíží na dodržování školního řádu
- Spolupracuje s rodinou, dalšími vyučujícími, MP a VP
- Podílí se na realizaci preventivních programů

Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence SPJ

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Práce s cizinci	6	Šk.rok	MěÚ Česká Lípa	2
Podpora a práce s cizinci ve školách	4	Šk.rok	MěÚ Česká Lípa	2
Webináře	10	Šk.rok	Metodik prevence	10
Poradenská činnost	Průběžně	Celý rok	Poradenské pracoviště školy	všichni

Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence SPJ

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
Schůzky metodiků prevence	10	1x měsíčně	ŠPP
Sebevzdělávání – časopis Prevence	20	1x měsíčně	Metodik prevence
Prevence rizikových jevů - webináře	3	Dle aktuálních nabídek	

Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

Informace jsou předávány na provozních poradách, metodických poradách, ale i mimo ně. Snaha je o okamžité řešení situace, pokud možno rychlý návrh řešení. Učitelé paralelních ročníků spolupracují mezi sebou, v případě potřeby, vyhledají pomoc ŠMP.

Nezastupitelnou roli v celém preventivním programu má kvalitní práce třídního učitele. Třídní učitel žáky motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy. Společně vytvořená a dodržovaná pravidla ve třídě jsou velmi účinnou prevencí rizikového chování, zejména nekázně, násilí a šikany. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, v případě potřeby zve rodiče k mimořádné návštěvě školy a projedná vzniklé problémy. Cílem je společné hledání cesty k odstranění problémů žáka.

Počty pedagogických pracovníků	Celkem:	Podílející se aktivně na prevenci
Vedení školy:	3	Ředitel, zástupci ředitele
Učitelé	3	MP, VP, Speciální pedagog + třídní učitelé
Vychovatelé	1	1 vedoucí školní družiny

SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP , možnostmi spolupráce a PPŠ

- Do systému informování jsou zapojeni i všichni rodiče. Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá výchova dětí v rodině a ve škole, tato prevence je dána i souladem mezi rodinou a školou.
- Vztah mezi rodinou a školou často není vyvážený a komunikace je povrchní nebo žádná. Je prokázáno, že vzájemná spolupráce výraznou měrou přispívá ke školní úspěšnosti dětí i k prevenci rizikového chování. Nejde pouze o základní informovanost rodičů o těchto jevech a komplikacích s nimi spojených, ale i o ochraně před jejich vznikem. Výukové a výchovné problémy nelze řešit bez spolupráce na obou stranách, nelze dělat preventivní opatření.
- Zvláštní pozornost je věnována rodičům tříd, kde se vyskytnou negativní jevy jako šikana, záškoláctví nebo výskyt užívání návykových látek. Individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků, u kterých bylo zjištěno užívání návykových látek, konzumace alkoholu, tabákových výrobků a rodičům žáků – agresorů v případě výskytu šikany (selektivní a indikovaná prevence).

Aktivity pro rodiče a podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Škola hrou – pro budoucí prvňáčky	Červen	TU budoucích 1. ročníků
Třídní schůzky + tripartity	4 x ročně	Třídní učitelé
Setkání rodičů prvňáčků	Září, Červen	Výchovný poradce, TU
Rodinný víceboj pro rodiny	Říjen	Mgr. Lebduška
Zahradní slavnost	Červen	Mgr. Scharfová, Mgr. Broulíková
Letní jarmark	Červen	Třídní učitelé
Pravidelné běhy	Září - červen	Mgr. Alena Hejlová
Den otevřených dveří	Březen	Mgr. Kateřina Černá

PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PPŠ

ŠMP se představuje na začátku školního roku hlavně novým žákům. Na nástěnce jsou vypsány konzultační hodiny, ale je řečeno, že mohou přijít kdykoli. Podle školního řádu jsou dětem vysvětlena jejich práva a povinnosti.

Vždy je nutné dbát na srozumitelnost a jasné znění školního řádu, se kterým jsou seznámeni nejen žáci, ale i jejich rodiče, kteří jeho přečtení stvrzují svým podpisem. MP navštěvuje začátkem školního roku třídy a seznamuje žáky se svou prací a pomocí.

2. Aktivity, které jsou součástí učebního plánu (na základě již zpracovaného Školního vzdělávacího programu)

1.-3.ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita	Učitel
Prvouka	Bezpečná cesta do školy	
Prvouka	Rodinné vztahy, lidé kolem nás	

4. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita	Učitel
Přírodověda	Hygiena, lidské tělo, poškozování zdraví, sebeúcta, projevy dospívání	
Český jazyk a literatura	Rasismus, všichni lidé jsou si rovni. Návčik různých situací- potřebuji pomocí jsem doma sám, volám telefonem.)	
Hudební a řečová výchova, pracovní výchova	Hudba jiných etnik. Umím si poradit. Pomoz, mi, ať to dokážu sám	

5. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita	Učitel
Český jazyk, Sloh	Hrdinové knih a filmů – výběr a rozhovory o vlastnostech lidí	
Přírodopis	Dospívání, péče o zdraví	
Hudební výchova	Ukázky hudebních produkcí jiných etnik – poslech, zážitková pedagogika . malování	
Občanská výchova	Rodina, hospodaření s financemi	

6. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita	Učitel
Český jazyk, Lv, Sloh	Správně se rozhodni, obhájení vlastního názoru	
Přírodopis	Dospívání, Lidské tělo, sexualita	
Občanská výchova	Postoje k rodině, práci, vztahy mezi lidmi	
Informatika	Práce na PC /samostatná práce, zvládnutí techniky – sebevědomí/	

7. – 9. ročník

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita	Učitel
Přírodopis	Lidská společnost- informace, samost.práce	
Zeměpis	Svět se zmenšuje – hry, cestování, zvyky jiných národností	
Občanská výchova	Vztahy mezi lidmi, láska, přátelství (modelové situace)	
Český jazyk, sloh	Zvládnutí různých dokumentů, dotazníků (informace, samost.práce)	

Nespecifická a specifická prevence pro žáky

Nespecifická primární prevence

- Rodinný čtyřboj – tradiční akce, spolupráce rodina – škola
- Karneval – upevnění vztahů napříč věkovými skupinami
- Advent – tradiční zpívání u vánočního stromu, setkání rodina – škola
- Duševní zdraví žáků – metodické materiály
- Ranní běhy – hřiště školy, pravidelné hodnocení
- Zahradní slavnost
- Rozloučení s 9. třídami
- Slavnostní přivítání prvňáčků
- Školní bufet – zapojení žáků 2. stupně v rámci finanční gramotnosti a prevence
- TH – pravidelná etická výchova

Výcvik dovedností ve výchovách:

- literární – využití četby
- výchova ke zdraví – práce ve skupinách, já a moje rodina, scénky, situační hry
- výtvarná – tematická zpracování problematických námětů, účast na výtvarných soutěžích
- tělesná – podpora tělovýchovných aktivit pro zdravý tělesný rozvoj
- občanská – etické a právní vědomí žáků, volba povolání, šikana, agresivita
- přírodopis – vliv drogy na zdraví člověka, zdravý životní styl

Volnočasové aktivity pro žáky

Kroužky 2023/2024

Mgr. Lebduška	Florbal	pondělí 15:45 - 17:00	1. stupeň - SUDÝ 2. stupeň - LICHÝ
Mgr. Lebduška	Kopaná	středa 15:45 - 17:00	1. stupeň - LICHÝ 2. stupeň - SUDÝ
Mgr. Policer	Robotika	dle individuální konzultace	1. + 2. stupeň
Mgr. Policer	Mediální tvorba	dle individuální konzultace	1. + 2. stupeň

Mgr. Hejlová	Atletika	úterý 15:30 - 16:30	1. stupeň
Bc. Jonášová	Keramika	středa 15:15 - 16:15	1. třída - LICHÝ 2.- 3. třída - SUDÝ
Bc. Fišerová	Chovatelský kroužek	pátek 15:15 - 16:00	1. stupeň
Ponížilová, DiS	Dramatické tvoření	úterý 15:15 - 16:00	1. stupeň
Másilková	Vyšívání - rukodělná činnost	pondělí 15:15 - 16:00	1. stupeň
Hubschová	Vaření - kuchtíci	úterý 15:15 - 16:30	1. stupeň - SUDÝ
Mgr. Policerová	Chovatelský kroužek	středa 7:00 - 7:30	1. stupeň
Mgr. Špetlík	Robotika	úterý 14:30 - 15:15	1. + 2. stupeň
Temlová	Včelařský kroužek	pondělí 14:00 - 15:00	1. + 2. stupeň
Petráková	Čtenářský klub	středa 13:30 - 15:00	1. stupeň

Specifická primární prevence

Název programu	Zdravé zoubky
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Žáci jsou seznámeni se zásadami správné péče o zdravý chrup, následky nedostatečné hygieny
Realizátor	Drogerie DM
Cílová skupina	Žáci 1. stupně
Počet žáků v programu	Cca 300
Návaznost programu na cíle ŠPP	Zdravý životní styl
Ukazatelé úspěšnosti	Spolupráce, přátelská atmosféra
Termín	Únor
Zodpovědná osoba	Třídní 1. stupně

Název programu	Ovoce do škol
Typ programu	Zdravotní osvěta
Stručná charakteristika programu	Lektor žákům vysvětlí význam správné výživy pro zdraví člověka
Realizátor	SZIF
Cílová skupina	Žáci 1. stupně
Počet žáků v programu	Cca 300
Návaznost programu na cíle ŠPP	Prevence příjmu potravy
Ukazatelé úspěšnosti	Zdraví žáků, podpora zdravého životního stylu
Termín	Celý školní rok, 1x za 14 dní
Zodpovědná osoba	Výchovný poradce

Název programu	Cesta k sobě
Typ programu	Projektový den
Stručná charakteristika programu	Podpora třídních kolektivů
Realizátor	ZŠ Slovanka
Cílová skupina	1. – 9. ročník
Počet žáků v programu	600
Počet hodin v programu	4
Návaznost programu na cíle ŠPP	Pozitivní mezilidské vztahy, prospěšnost, pomoc druhým
Ukazatelé úspěšnosti	Aktivní účast žáků
Termín	říjen
Zodpovědná osoba	Mgr. Kateřina Černá + TU

Název programu	EDUKA
Typ programu	Exkurze
Stručná charakteristika programu	Žáci 9. ročníků diskutují a radí se o vhodné formě povolání s odborníky
Realizátor	Krajský úřad Liberec
Cílová skupina	Žáci 8. a 9. tříd
Počet žáků v programu	60
Počet hodin v programu	4
Návaznost programu na cíle ŠPP	Volba povolání, kariérové poradenství
Ukazatelé úspěšnosti	Aktivní účast žáků, rozhovor v třídnické hodině
Termín	říjen

Zodpovědná osoba	Mgr. Marie Gajdošíková
-------------------------	------------------------

Název programu	Vánoční dny
Typ programu	Projektový den
Stručná charakteristika programu	Třídní učitelé besedují se žáky o vánočních tradicích, žáci tvoří vlastní výrobky dle svého výběru, projekt je zakončen besídkou ve své třídě
Realizátor	Třídní učitelé
Cílová skupina	Všichni žáci školy
Počet žáků v programu	Cca 600
Návaznost programu na cíle ŠPP	Upevnění třídních kolektivů, prevence šikany, spolupráce mezi věkovými skupinami
Ukazatelé úspěšnosti	Přátelská atmosféra, radost z vlastní práce
Termín	Prosinec
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	Lyžařský kurz
Typ programu	Pobytová akce
Stručná charakteristika programu	Žáci tráví 6 dní mimo školní prostředí s pedagogy a zdravotníkem. Akce přispívá k upevnění třídních kolektivů a kamarádských vztahů a k posílení přátelských vztahů mezi žáky a pedagogy
Realizátor	Vedení školy
Cílová skupina	Žáci 6. – 8. tříd
Počet žáků v programu	Cca 40
Počet hodin v programu	6 dní
Návaznost programu na cíle ŠPP	Prevence projevů šikany, upevnění přátelských vztahů
Ukazatelé úspěšnosti	Přátelská atmosféra, radost z pohybu
Termín	Únor
Zodpovědná osoba	Mgr. Václav Špetlík, Mgr. Blažena Čapková

Název programu	Na kolo jen s přilbou
Typ programu	Kurz na dopravním hřišti
Stručná charakteristika programu	Lektor žákům vysvětlí základní pravidla bezpečnosti provozu. Žáci si na jízdnicích kolech na dopravním hřišti ověřují pravidla provozu v praxi.
Realizátor	Třídní učitelé 4. tříd
Cílová skupina	Žáci 4. tříd
Počet žáků v programu	Cca 60
Počet hodin v programu	4
Návaznost programu na cíle ŠPP	Zvýšení bezpečnosti žáků v silničním provozu
Ukazatelé úspěšnosti	Zdraví žáků, znalost dopr.předpisů
Termín	Září, Březen
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé 4. tříd

Název programu	Přednáška příslušníků PČR o nebezpečí drog
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Lektor seznámí žáky s nejčastějšími druhy návykových látek a s nebezpečím jejich používání
Realizátor	PČR
Cílová skupina	Žáci 8. a 9. ročníků

Počet žáků v programu	Cca 90
Počet hodin v programu	4
Ukazatelé úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Duben
Zodpovědná osoba	Metodik prevence 2. stupeň

Název programu	Přednáška příslušníků PČR , šikana, kyberšikana
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Lektor seznámí žáky s nejčastějšími druhy návykových látek a s nebezpečím jejich používání
Realizátor	PČR
Cílová skupina	Žáci 5. tříd
Počet žáků v programu	Cca 45
Počet hodin v programu	2
Ukazatelé úspěšnosti	Výstupní pracovní list
Termín	Leden
Zodpovědná osoba	Mgr. Iva Scharfová

Název programu	Zahradní slavnost
Typ programu	Neformální setkání
Stručná charakteristika programu	Žáci ve spolupráci s vyučujícími nacvičují program pro rodiče , oraganizují, připravují výzdobu
Realizátor	Mgr. Čapková
Cílová skupina	Žáci a rodiče
Počet žáků v programu	Cca 600
Počet hodin v programu	4
Návaznost programu na cíle ŠPP	Upevňování pozitivních mezilidských vztahů, spolupráce, odpovědnost, minimalizace šikany
Ukazatelé úspěšnosti	Zábava, atmosféra, pocit soudržnosti
Termín	červen
Zodpovědná osoba	Mgr. Scharfová, Mgr. Broulíková

Název programu	Den otevřených dveří
Typ programu	Neformální setkání
Stručná charakteristika programu	Vyučující v jednotlivých třídách zařadí tento den do své výuky, pozvou rodiče žáků
Realizátor	Vyučující celé školy
Cílová skupina	Žáci a rodiče
Počet žáků v programu	Cca 600
Počet hodin v programu	4
Návaznost programu na cíle ŠPP	Upevňování vztahů, zdravé sebevědomí, ukaž, co umíš Rodiče vítání
Ukazatelé úspěšnosti	Příjemná atmosféra, aktivní účast rodičů, upevnění vztahů ve třídě
Termín	Během celého roku – tř. Učitelé si určí termín
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	„Volba budoucího povolání“
Typ programu	Přednáška
Stručná charakteristika programu	Žáci 9. ročníků diskutují a radí se o vhodné formě povolání s odborníky

Realizátor	Úřad práce
Cílová skupina	Žáci 9. tříd
Počet žáků v programu	60
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle ŠPP	Volba povolání, kariérové poradenství
Ukazatelé úspěšnosti	Aktivní účast žáků
Termín	Listopad
Zodpovědná osoba	Výchovný poradce 2. stupně

Název programu	Jsem laskavec
Typ programu	Projektový den
Stručná charakteristika programu	Podpora ostatním laskavými skutky
Realizátor	Nadace Karla Janečka
Cílová skupina	2. – 9. ročník
Počet žáků v programu	600
Počet hodin v programu	4
Návaznost programu na cíle ŠPP	Pozitivní mezilidské vztahy, prospěšnost, pomoc druhým
Ukazatelé úspěšnosti	Aktivní účast žáků
Termín	Listopad
Zodpovědná osoba	Výchovný poradce 1. stupně

Název programu	Den zvířat
Typ programu	Projektový den
Stručná charakteristika programu	Braimstorming , výstupní práce, živí mazlíčci,
Realizátor	Muzeum Česká Lípa
Cílová skupina	1. stupeň
Počet žáků v programu	240
Počet hodin v programu	2
Návaznost programu na cíle ŠPP	Volba povolání, pomoc druhým, prospěšnost
Ukazatelé úspěšnosti	Aktivní účast žáků, obrázky
Termín	Říjen
Zodpovědná osoba	Mgr. Iva Scharfová

SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt
PČR Městská policie	Oddělení prevence	974 471 207 e-mail: krpl.kr.tiskove.cl@pcr.cz Mgr. Vladimír Jeník, ředitel, tel.: +420 487 881 151, e-mail: jenik@mucl.cz
Muzeum – poradna	Mgr. Kateřina Ledvinová	telefon: 774 825 089 ekoporadna@muzeumcl.cz
Městská Policie	Dopravní bezpečnost	Věra Sadílková 487 823 024
Krizové centrum	Vladimíra Matuchová Zaspalová	Telefon: 487 831 545, 724 246 771 E-mail: kc.ceskalipa@mostknadeji.cz
Knihovna	Jana Kotlářová	487 883 449
PPP	Pavla Šimánková	776 691 819
SVP	Zdeňka Průchová	778 529 161
SPC	Ivana Moudrá	tel: 778 444 562 moudra@spcliberec.cz
OSPOD	Bc. Ivana Houdková	tel.: 487 881 329, e-mail: houdkova@mucl.cz

EVIDENCE A EFEKTIVITA

ŠMP provede v závěru roku hodnocení, s pomocí třídních učitelů a dotazníků. Zhodnotí, co fungovalo, kde jsou ještě mezery, co je potřeba změnit a co zachovat či posílit. Zmapuje výskyt rizikových jevů v jednotlivých třídách a celkově. Na základě těchto informací bude tvořit Školní preventivní program v novém školním roce.

ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	Podpis ředitele/ředitelky školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s ŠPP		

1. Přílohy

Příloha č.1 KONTAKTY

Organizace	Jméno	Telefon /Email
Vedení školy	Mgr.Václav Špetlík	730 57 30 56 (po tónu zadat 923)
Výchovný poradce	Mgr. Iva Scharfová 1.stupeň Mgr. Marie Gajdošíková 2.st.	730 57 30 56 (po tónu zadat 926)
Okresní koordinátor	Mgr. Dana Horynová	487 541 505 / horynova@pppcl
PPP Česká Lípa	Mgr. Pavla Šimánková	487 522 179/ simankova@pppcl.cz
SPC Liberec	p. Grebeníčková p. Sommerová	482 416 441/ novakova@ssplbc.cz 778 444 562
DDM Libertin	Miroslava Netolická	487 823 404 / netolicka@libertin.cz
K - centrum	Vladimíra Matuchová – Zaspalová	487 831 545/kc.ceskalipa@mostknadeji.cz 724 246 771
Policie ČR	158	974 471 207/krpl.kr.tiskove.cl@pcr.cz
Měst.policie	p. Sadílková	487 823 024/ sadilkova@mucl.cz
OSPOD	Bc. Iva Houdková	487 881 329 / houdkova@mucl.cz
Poradna pro rodinu	<u>Mgr.</u> Alena Zemanová	487 853 203/ poradnacl@centrum.cz 607 762 086
Klinický psycholog	Zuzana Votrubová	720 416 017 /zuzana.votrubova@centrum.cz
Speciální pedagog školy	Mgr. Jaroslava Letáková	730 57 30 56 (po tónu zadat 912)
Linka bezpečí	https://www.linkabezpeci.cz	116 111/ pomoc@linkabezpeci.cz
Šikana - pomoc	https://www.nntb.cz/	724 940 472 info@nntb.cz
Školský ombudsman	Slávek Hrzal	234 811 626/ ombudsman@msmt.cz

PŘÍLOHA Č.2

Organizační struktura

Školní poradenské pracoviště, školní preventivní tým

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány Školním poradenským pracovištěm. Pracuje ve složení: zástupkyně ředitelky školy, výchovný poradce, metodik prevence a školní speciální pedagog. Pravidelné schůzky budou probíhat 1x měsíčně, v případě potřeby na svolání.

Tým školního poradenského pracoviště pracuje ve složení:

Zástupce ředitele pro 1. stupeň: Mgr. Kateřina Černá

Výchovný poradce: Mgr. Iva Scharfová 1. stupeň, Mgr. Marie Gajdošíková 2. stupeň

Metodik prevence: Mgr. Iva Scharfová 1. stupeň, Mgr. Marie Gajdošíková 2. stupeň

Speciální pedagog: Mgr. Jaroslava Letáková

Plán poradenských služeb:

- Vytvořit a realizovat preventivní programy (metodik prevence)
- Sledovat účinnost preventivních programů (vedení školy)
- Pracovat se všemi subjekty a primárně působit na projevy RCH (všichni)
- Zavádění nových koncepcí poradenství (kariérové) do školy (ředitel školy a výchovný poradce)
- Připravit a kontrolovat stanovené podmínky pro integraci žáků se SVP (ředitel školy a zástupkyně ředitele školy)
- Posílit péči o žáky s neprospěchem a vytvořit podmínky pro jeho snižování (výchovný poradce a všichni učitelé)
- Prohloubit včasnou intervenci (zásah) při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a kolektivů (školní speciální pedagog a metodik prevence ve spolupráci s učiteli)
- Poskytovat metodickou podporu učitelům – aplikace MPP, prevence RCH,... (školní poradenské pracoviště)
- Prohloubit komunikaci a spolupráci s rodiči (ředitel školy, učitelé)

Vzájemná komunikace ve škole

Při řešení problému se dodržuje postup - TU – MP-zástupce ředitele-ředitel-výchovná komise, případová konference - OSPOD, POLICIE, apod.

Učitelé

Drobné problémy a prohřešky proti školnímu řádu řeší s TU, velké prohřešky řeší s metodikem prevence, výchovným poradcem nebo školním speciálním pedagogem.

Vždy informují TU.

Třídní učitel

Drobné problémy a prohřešky řeší sám, popř. ve spolupráci s jiným učitelem.

Velké prohřešky řeší ve spolupráci s metodikem prevence, výchovným poradcem nebo speciálním pedagogem.

O všech problémech a prohřešcích informuje vedení školy.

Metodik prevence, výchovný poradce a školní speciální pedagog

Sami nebo společně pracují na preventivních aktivitách a řeší větší prohřešky žáků.

Vždy informují ředitelství školy, minimálně 1x za čtvrtletí.

Ředitelství školy

Koordinuje a kontroluje preventivní aktivity na škole.

PŘÍLOHA Č.3

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Řešení problémového chování žáků, zákonných zástupců ve škole:

Možnosti školy při řešení problémového chování žáků jsou:

1. Pohovor se žákem
2. Jednání se žákem a zákonným zástupcem
3. Výchovná opatření
4. Snížení známky z chování;
5. Převedení do jiné třídy, oddělení
6. Jednání výchovné komise školy
7. Individuální výchovný plán.
8. Poradenská pomoc školy
9. Postoupení případu dalším orgánům a institucím

Pohovor se žákem

Rizikové chování žáka je řešeno pouze v rámci školy mezi pedagogickým pracovníkem školy a žákem.

K dosažení žádoucí změny se škola opírá zejména o motivovanost žáka a jeho kompetence.

Míra kontroly a tlaku na změnu jsou mírné.

Spolupráce na bázi domluvy.

Jednání se žákem a zákonným zástupcem

Rizikové chování žáka je řešeno v rámci školy mezi pedagogickým pracovníkem školy, žákem a jeho zákonným zástupcem.

K dosažení žádoucí změny se škola opírá o motivovanost a kompetence zákonných zástupců žáka, s jejichž pomocí vytváří kolem žáka pevně ohraničený prostor.

Dochází ke zvýšení kontroly a tlaku na změnu, žákova autonomie začíná být omezována.

Spolupráce na bázi domluvy.

Výchovná opatření

Přehled výchovných opatření:

Výchovnými opatřeními jsou:
pochvaly nebo jiná ocenění a
kázeňská opatření.

Kázeňským opatřením je:

podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení,

vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení a

další kázeňská opatření:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Zásady pro podmíněčné vyloučení nebo vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení

Uložit výchovné opatření spočívající ve vyloučení, nebo podmíněném vyloučení žáka či studenta, je možné v případě závažného zaviněného porušení zákona nebo školního či vnitřního řádu.

V případě, že žák se dopustí zvláště závažných zaviněných porušení, je ředitel školy povinen rozhodnout vždy o jeho vyloučení.

Toto ustanovení neplatí, jedná-li se o žáky plnící povinnou školní docházku.

Ředitel školy musí sám vyhodnotit intenzitu závažnosti porušení povinnosti a okolnosti případu. Ustanovení § 31 odst. 3 školského pak stanoví nevyvratitelnou domněnkou, že hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka či studenta vůči zaměstnancům školy jsou závažným porušením povinností stanovených školským zákonem.

Zvláště závažné zaviněné porušení školského zákona jsou opakované slovní a úmyslné fyzické útoky, které jsou zvláště hrubé.

Ředitel školy musí sám vyhodnotit intenzitu závažnosti porušení povinnosti a okolnosti případu.

Rozhodování se provádí podle § 165 odst. 2 písm. i) v návaznosti na § 183 odst. 1 školského zákona.

Zásady pro udělování kázeňských opatření

Pravidla pro ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

Třídní učitel oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele, důtka ředitele školy je projednána v pedagogické radě.

3.4 Snížení známky z chování;

Hodnocení žáků na vysvědčení

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - neuspokojivé.

Pravidla pro hodnocení vycházejí z požadavků rámcových a školních vzdělávacích programů, jsou součástí školního řádu.

Kázeňské opatření a snížená známka z chování

Uložení kázeňských opatření představuje (na rozdíl od snížené známky z chování) bezprostřední reakci na konkrétní chování žáka, na porušení povinnosti stanovených školním řádem. Na vysvědčení se hodnotí chování žáka v průběhu celého daného pololetí, tedy komplexně.

Jak řešit případy související s užíváním návykových látek v prostředí školy

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (m. j. omamné a psychotropní), které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. **Patří sem také alkohol nebo tabák** (nikotinové sáčky). To, co je považováno za OPL, jedy a prekursory, stanoví ve svých přílohách zákon o návykových látkách. Jsou to látky podléhající zvláštnímu způsobu zacházení.

V České republice není stanovena věková hranice pro užívání návykových látek (OPL, alkoholu i tabákových výrobků). Konzumace návykových látek není považována za protiprávní jednání. Jejich užívání osobami mladšími 18 let je ovšem považováno za nebezpečné chování. Každý nezletilec, který se takového jednání dopouští, má nárok na pomoc orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Navádění k užívání návykových látek, nebo podpora takového chování u osob mladších 18 let jsou zakázány a takové jednání je přestupkem nebo trestným činem. Zakázán je rovněž prodej tabáku a alkoholických nápojů těmto osobám. Užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti není přípustné. Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci nebo studenti (dále jen „žáci“) omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

Doporučené postupy školy

- (1) Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.
- (2) Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí.
- (3) Školním řádem školy a vnitřním řádem školského zařízení (dále jen „školní řád“) jasně vymezit zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy.
- (4) Poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.
- (5) Poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.
- (6) Působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek.
- (7) Do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami.
- (8) Poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.
- (9) Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí, školská poradenská zařízení apod.
- (10) V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností a zákonným zástupcům žáka.

➤ TABÁKOVÉ VÝROBKY

Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit. Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená.

- (1) Prostory školy je třeba označit viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Takto je třeba označit vnitřní i vnější prostory.
- (2) Školním řádem je nutné kouření v prostorách školy zakázat a stanovit sankce za porušování tohoto zákazu.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- (2) Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- (3) Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.
- (4) V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
- (5) V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- (6) Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

➤ ALKOHOL

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

- (1) Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.

(2) Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu ve škole

(1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

(2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

(3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

(4) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

(5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

(6) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

(7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.

(8) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.

(9) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

(10) V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

(11) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

(12) V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

(13) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

(1) V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- d) Zpracují stručný záznam o události.

(2) V případě, kdy pracovníci školy zadrželi u některého žáka alkohol, postupují takto:

- a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) O nález sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a

rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

d) O nálezů vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

➤ OPL

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

(1) Školním řádem škola stanoví zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanoví zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanoví rovněž sankci za porušení zákazu.

(2) Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace OPL ve škole

(1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

(2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

(3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

(4) V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

(5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.

(6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

(7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

(8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

(9) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).

(10) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

(11) V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

(12) Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.

(13) Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

(14) V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, resp. žáka staršího 18 let s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

(15) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. Kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

(1) Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

(2) Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

(3) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

(4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.

Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Nález OPL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

(1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

(2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.

(3) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep, opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.

(4) O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

(1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

(2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.

(3) O nálezů sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.

(4) O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.

(5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že **některý z žáků má nějakou OPL u sebe**, postupují takto:

(1) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.

(2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.

(3) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Jak řešit případy související s krádežemi a vandalismem v prostředí škol

Krádeže, zejména mobilních telefonů, a ničení školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

➤ KRÁDEŽE

(1) Ve školním řádu uvést, že krádeže jsou protiprávním jednáním a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

(2) Upozornit žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola ve školním řádu, školské zařízení ve vnitřním řádu:

a) zdůrazní, že (cenné) věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním nemají žáci do školy nebo školského zařízení nosit

nebo

b) ředitel školy ve školním řádu určí způsob zajištění těchto předmětů na určeném místě.

I v případě, že bude žákům doporučeno nenesit do školy věci nesouvisející s vyučováním, nelze se odpovědnosti za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5 000 Kč (§ 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník); pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

Vést žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

(1) O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.

(2) Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.

(3) V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

➤ VANDALISMUS

(1) Ve školním řádu uvést, že každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.

(2) V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

(1) Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.

(2) V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.

(3) V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Jak řešit šikanu

1. Okamžitá ochrana oběti

Umístění žáka do chráněného prostředí s dohledem dospělé osoby. Kontaktování rodičů, aby si dítě vyzvedli a domluvili se na dalším postupu.

2. Stanovení strategie

Situaci řeší krizový tým. Složení: ředitel školy, třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce, popř. externí odborník – školní psycholog.

3. Rozhovor se žáky v pořadí: oběť, svědci, agresori

Výpovědi jsou zaznamenávány dostatečně přesně. Dle situace je možno agresory oddělit od kolektivu, aby nemohli ovlivnit svědky. Je třeba zjistit:

- kdo je oběť?
- kdo je agresor?
- kdy a kde k šikaně dochází?
- jakou formou?
- jak dlouho a jak často trvá?
- proč X ubližoval?
- jaký trest (opatření) navrhuješ?
- proč?
- jak lze násilí v budoucnu zabránit?

4. Oznámení

Ředitel informuje vždy OSPOD a PPP, případně policii či další orgány.

5. Informace učitelskému sboru a jeho účast

Ředitel svolá mimořádnou poradou, seznámí učitele s okolnostmi vzniku a vyšetřování případu. Za krizový tým přednese návrh výchovných opatření a způsobu práce s klimatem třídy.

6. Individuální schůzky s rodiči aktérů případu (agresorů, oběti)

Je vhodné jednat s rodiči oběti a agresorů odděleně, rodiče agresorů zvat po jednom páru. Jednání je přítomen ředitel, VP, ŠMP, TU. Je žádoucí přítomnost obou rodičů projednávaných dětí. Jsou seznámeni s případem a opatřeními, která škola přijme. Obě strany podepíší zápis z jednání. Rodičům lze doporučit, aby děti nechali vyšetřit.

7. Dohoda o vzájemné informovanosti

Je žádoucí, aby se škola s rodiči dohodla na vzájemném informování, např. zprávy z vyšetření apod.

8. Třídnická hodina pro žáky

Žáci jsou informováni o rizicích agresivního chování a o výchovných opatřeních školy. TU ostatních tříd využijí případ k diskusi, informují o možnostech pomoci pro oběti a svědky šikany.

9. Mimořádná třídní schůzka

Rodiče jsou informováni o situaci, průběhu vyšetřování a opatřeních pro zamezení dalších potíží. Rodiče jsou ubezpečeni o kompetencích školy případ dále řešit a jsou vyzváni ke zvýšené pozornosti a spolupráci.

Škála výchovných opatření:

- domluva TU, informace rodičům
- napomenutí TU, důtka TU, důtka ŘŠ
- snížená známka z chování
- převedení žáka do jiné třídy
- doporučení rodičům zainteresovaných dětí vyhledat odbornou pomoc
- doporučení rodičům umístit dítě do pobytového odd. střediska výchovné péče
- návrh OSPOD k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy

Jak řešit extremistické chování

Za extremistické chování lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U studentů/žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

- Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozují.
- Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.
- Antisemitské jednání je takové, které poškozují objekt židovského charakteru kvůli tomu, že tomuto objektu přisuzuje určité negativní vlastnosti či symbolický význam na základě subjektivní percepce židovství.

Extremismus lze dělit na:

- pravicový (odmítá rovnost lidí a na tomto základě potlačuje svobodu některých z nich);
- levicový (absolutizuje rovnost lidí na úkor individuální svobody);
- náboženský (nárokuje suverenitu náboženského vyznání na úkor excesivního porušení lidských práv a individuální svobody);
- etnicko-regionální (nárok na suverenitu a separaci vlastního etnika anebo regionu vede k excesům potlačování svobody jiných).
- environmentální (zájmy subjektivně pojaté přírody a jejich částí jsou nadřazeny demokratickým principům a prosazovány excesivně na úkor lidské svobody)

1. Zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu.
2. Zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
3. Vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu.
4. Nabídnout alternativní volnočasové aktivity.
5. Zaměřit výuku na tyto problémy.
6. Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.
7. Pozvat experty k diskusi s žáky/studenty.
8. Informovat rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů a nabídnout jim spolupráci.

V případě závažných projevů (především násilných) informovat bezpečnostní složky (Policii ČR). O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.

Jak řešit záškoláctví

Třídní učitel by měl být nejpozději do 3 dnů informován od rodičů případně zákonných zástupců o důvodu nepřítomnosti žáka ve škole. Pokud tak neučiní, situaci lze kvalifikovat jako záškoláctví. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz. Školní řád).

Jak řešit rizikové chování v dopravě

Typ rizikového chování Rizikové chování v dopravě můžeme obecně charakterizovat jako takové jednání, které vede v rámci dopravního kontextu k dopravním kolizím a následně k úrazům nebo úmrtím.

Dělení podle věku:

1. stupeň základní školy –chodec, cyklista a cestující hromadnou dopravou
2. stupeň základní školy –cyklista v městském provozu

Střední škola –cyklista v městském provozu, řidič mopedu a motocyklu do 50 cm³, spolujezdec.

Dělení podle typu rizikového chování:

1. rizikové chování způsobené vlivem návykových látek (alkohol a jiné drogy)
2. rizikové chování způsobené neznalostí dopravních předpisů
3. rizikové chování způsobené osobnostními faktory (agresivní jednání, vyhledávání vzrušujících zážitků, depresivita, přeceňování vlastních schopností).

Prevence rizikového chování v dopravě je zaměřena na skupiny:

Primární –ti co se nechovají rizikově

Sekundární –ti co chovají rizikově, ale hodlají své chování napravit

Terciální -ti co chovají rizikově a nehodlají své chování napravit

Příkladem jednotlivých opatření může být:

- dopravní výchova na školách, výcvik a výchova v autoškolách aj.,
- informačně-edukativní kampaně, mediální kampaně
- rehabilitační programy pro řidiče

Jak řešit sexuální rizikové chování

U dětí a dospívajících je možno rizikovost zpozorovat u nevhodných sexuálních projevů. Je potřeba je rozlišit od projevů normální sexuální zvědavosti, experimentace s vlastním tělem i tělem druhých dětí.

Za rizikové sexuální chování pokládáme předčasný začátek pohlavního života, vysokou frekvenci pohlavních styků, náhodné známosti, promiskuitu, prostituční chování, krvavé sexuální praktiky, styk bez použití kondomu (vaginální, anální a orální). V širším slova smyslu se k němu řadí i další ovlivňující faktory, například asociální chování, agresivita, užívání alkoholu a drog.

Projevy rozvoje sexuální deviace u dětí mohou souviset se zvýšenou agresivitou, týráním zvířat, nápadnou neobratností při dvoření, chyběním empatie, nutkavou masturbací, atypickým sexuálním vývojem, u chlapců se zvyšuje fyzická agrese a u dívek spíše sebepoškozování (varující je triáda symptomů: noční pomočování i po dvanáctém roce života, krutost ke zvířatům a žhárství).

Projevy sexuální deviace je třeba podchytit včas a také dítěti včas poskytnout adekvátní pomoc, díky tomu se může předejít spáchání trestného činu, který ničí životy všech lidí v jeho dosahu.

Jednotný postup při sexuálním rizikovém chování – totožný jako při šikaně

Jak řešit poruchy příjmu potravy a sebepoškozování

Porucha příjmu potravy (PPP) – jedná se o okruh onemocnění, kam patří mentální anorexie–bulimie a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami.

U PPP jsou typické obavy z tloušťky, manipulace s jídlem, sloužící ke snížení hmotnosti a zkreslené vnímání vlastního těla.

Nejčastěji se projevují během dospívání a rané dospělosti, ale můžou se rozvinout i v pozdějším věku nebo naopak v dětství.

Sebepoškozování – je agresivní chování člověka, které je nasměrováno proti němu samotnému. Pro sebepoškozování je charakteristické, že se opakuje, je návykové. Ve společnosti se o něm ví a mluví velmi málo, s tímto problémem se však potýká mnoho osob, především dospívajících.

Situaci řeší tyto pracovníci: třídní učitel, pedagogický pracovník, vedení školy, rodiče – zástupci, pediatr, PPP Včasnou intervencí u rizikových jedinců (rychle zhubnutí, časté zvracení, ...)

Zprostředkuje zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte (Pedagogický pracovník není terapeut). Zprostředkuje kontakt s psychologem nebo lékařem.

Platí i v případě sebepoškozování dítěte

Nebezpečí sekt

Výraz sekta vychází z latinského *sekat*. Jedná se o společenství lidí, kteří jsou sdružováni většinou za nějakým náboženským účelem (může to ale být i účel komerční, politický atd.) jako víra, spasení, nový spasitel, mystická pravda atd. Členové těchto sdružení jsou však v ohrožení svého psychického nebo tělesného zdraví. Právě ohrožení zdraví svých členů je základním prvkem všech sdružení nazývaných jako sekty. Tento, pro sekty tak charakteristický rys, vám ale žádná z nich neprozradí, jinak by bylo vaše členství předem ztraceno. A vtom právě hrozí největší nebezpečí sekt.

Jednotný postup při sektářství – jako při šikaně